

BOGDAN PYRZ

ur. 1932; Piaski

Miejsce i czas wydarzeń	Piaski, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Piaski, dwudziestolecie międzywojenne, dzieciństwo, II wojna światowa

Żandarmeria i granatowa policja

Był tu oddział żandarmerii miejscowej. Łobuz w łobuza. Mieścił się tam, gdzie jest obecnie posterunek. Przed wojną był tam posterunek policji i za Niemców była tam policja i po wojnie była tam policja, czyli milicja. Niemcy także okresowo zajmowali szkołę. To była szkoła nowa, budowana też chyba w trzydziestym szóstym, czy piątym roku, jeszcze niewykończona dobrze. Trochę uczyliśmy się w tej szkole, potem znowuż musieliśmy [red. ją opuszczać], bo oni nam ciągle ją zajmowali. Jakieś warsztaty naprawcze tam [red. zakładali]. Potem jeszcze inne budynki zajmowali. Niedaleko nas był stary syndykat to tam jakiś oddział lotniczy był, dorobili wieżyczkę na dachu i ostrzegali przed nalotami rosyjskimi, jak Rosjanie już podchodzili [red. do naszych granic]. Zajmowali sobie [kwatery] po domach prywatnych, w którymś tam budynku był Arbeitsamt, czyli to biuro, gdzie na roboty do Niemiec brali, te skupiska urzędników to były właśnie tam.

Ale najgorsi to byli ci żandarmi miejscowi, to był łobuz z łobuza. Pamiętam ich nazwiska. Granatowa policja była poza tym. Granatowa policja, to była polska granatowa policja. Żandarmi to była policja niemiecka, Schutzpolizei zdaje się to się nazywało u nich. Komendantem był Kresse, to był starszy gość. Wydawało mi się, że był porządny człowiek. Do pewnego czasu. Aż zobaczyłem, jak bije Polaka. Złapał pistolet za lufę i grzmocił go tą kolbą po głowie, aż mu krew sikała. I wtedy już uwierzyłem, że nie ma dobrych Niemców. Potem był Szolc, czy Szulc to był prawdopodobnie Ślązak. Mówił dobrze po polsku. Łobuz. Potem Zawada, Abel, Szulczyk. To byli, mało powiedzieć, zbrodniarze, to byli zwyrodnialcy. To byli zwyrodnialcy. Niektóre rzeczy to się nie dają wręcz powiedzieć.

Data i miejsce nagrania	2018-04-18, Zamość
Rozmawiał/a	Joanna Majdanik
Redakcja	Agnieszka Piasecka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"